# ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ ПОСТАЧАЛЬНИКА І СПОЖИВАЧА ПРИРОДНОГО ГАЗУ

Права та обов’язки постачальників і споживачів природного газу передбачені нормами Закону України "Про ринок природного газу" та Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1382/27827.

**Постачальник має право:**

- укласти договір постачання природного газу з будь-яким споживачем та за відсутності простроченої заборгованості споживача за природний газ перед діючим постачальником поставити природний газ споживачу в періоді, наступному після періоду постачання природного газу діючим постачальником;
- отримувати від Споживача оплату за поставлений газ відповідно до умов договору;
- на безперешкодний доступ (за пред'явленням службового посвідчення) до комерційних вузлів обліку природного газу, що встановлені на об'єктах газоспоживання Споживача, для звірки даних фактичного споживання природного газу;
- на повну і достовірну інформацію від Споживача щодо режимів споживання природного газу;
- ініціювати процедуру припинення (обмеження) постачання газу Споживачу згідно з умовами договору та Правил постачання природного газу;
- оперативно контролювати обсяг споживання природного газу Споживачем, використовуючи інформаційну платформу Оператора або інформацію Споживача, а також шляхом самостійного контролю обсягів споживання природного газу на об’єкті Споживача;
- на коригування протягом розрахункового періоду підтверджених обсягів природного газу відповідно до умов договору;
- інші права, передбачені договором, Правилами постачання природного газу та чинним законодавством.

**Постачальник зобов'язаний:**

- дотримуватись Закону України «Про ринок природного газу», Правил постачання природного газу, вимог іншого законодавства з питань постачання природного газу;
- забезпечити постачання газу на умовах, визначених договором;
- забезпечити відповідно до вимог Кодексу ГТС своєчасну реєстрацію споживача у власному Реєстрі споживачів на інформаційній платформі Оператора ГТС за умови дотримання Споживачем договору;
- в установленому порядку розглядати запити Споживача щодо діяльності, пов'язаної з постачанням газу;
- своєчасно надавати Споживачу достовірну інформацію, у тому числі передбачену Законом України «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення», а також дані про фактичні нарахування (обсяг та вартість) за послуги з газопостачання, щоб дати можливість Споживачеві регулювати власне споживання природного газу. Жодні додаткові витрати за надання інформації Споживачем не оплачуються;

- забезпечити Споживача всією необхідною інформацією про загальні умови постачання (у тому числі ціни), права та обов’язки постачальника та споживача, зазначення актів законодавства, якими регулюються відносини між постачальником і споживачем, наявні способи досудового вирішення спорів з таким постачальником шляхом її розміщення на офіційному веб-сайті постачальника;
- забезпечити Споживача інформацією про обсяги та інші показники споживання природного газу таким Споживачем на безоплатній основі;
- повідомити Споживачу про намір внесення змін до договору в частині умов постачання до початку дії таких змін та гарантування права Споживача на дострокове розірвання договору постачання, якщо нові умови постачання є для нього неприйнятними;
- забезпечити Споживачу вибір способу оплати з метою уникнення дискримінації;
- забезпечити Споживача прозорими, простими та доступними способами досудового вирішення спорів з таким Постачальником;
- своєчасно повідомляти Споживача, якщо Постачальник перебуває у процесі ліквідації, або визнання банкрутом, або Постачальник проходить по процедурі призупинення/анулювання ліцензії на постачання природного газу, або його ліцензію на провадження діяльності з постачання природного газу анульовано, або її дію зупинено та про відсутність ресурсу природного газу;
- дотримуватися стандартів та вимог до якості обслуговування Споживача;
- надати Споживачеві остаточний рахунок (рахунок-фактуру) після зміни постачальника або розірвання договору;
- у випадку ініціювання виключення споживача із Реєстру споживачів постачальника своєчасно (одночасно з наданням повідомлення Оператору ГТС відповідно до вимог Кодексу ГТС) повідомляти Споживача про вчинення таких дій;
- повідомити Споживача про намір внесення змін до договору за 30 днів до запланованого набрання чинності такими змінами та гарантувати права Споживача на дострокове розірвання договору, якщо нові умови постачання є для нього неприйнятними;
- виконувати інші обов'язки, передбачені договором, Правилами постачання природного газу та чинним законодавством.

**Споживач має право:**

- на отримання природного газу в обсягах та на умовах, визначених договором.
- на безкоштовне отримання інформації щодо цін Постачальника на газ та порядок оплати.
- самостійно припиняти (обмежувати) відбір природного газу для власних потреб з дотриманням вимог чинного законодавства;
- вимагати поновлення постачання природного газу в установленому порядку, якщо припинення газопостачання відбулося без розірвання договору;
- на коригування протягом розрахункового періоду підтверджених обсягів природного газу відповідно до умов договору;
- на отримання від Постачальника інформації, визначеної Законом України «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення»;
- на зміну постачальника у порядку передбаченому договором та нормативно-правовими актами з цього питання;
- розірвати договір в односторонньому порядку, письмово повідомивши про це Постачальника не менш як за 10 днів за таких обставин:
- якщо Постачальник суттєво порушить свої зобов’язання, що створить передумови для затримки поставки Товару у встановлені договором терміни більше ніж на один місяць;

- якщо Постачальник пропонує внести зміни до істотних умов договору шляхом укладення додаткових угод до договору без передбаченого законодавством обґрунтування. Письмове повідомлення надсилається рекомендованим листом з описом вкладення на адресу фактичного місцезнаходження Постачальника;
- інші права, передбачені договором, Правилами постачання природного газу та чинним законодавством.

**Споживач зобов'язується:**

- дотримуватись Закону України «Про ринок природного газу», Правил постачання природного газу, вимог іншого законодавства з питань постачання природного газу;
- забезпечувати дотримання дисципліни відбору (споживання) природного газу в обсягах та на умовах, визначених договором;
- своєчасно та в повному обсязі сплачувати за поставлений природний газ на умовах, визначених договором;
- здійснювати комплекс заходів, спрямованих на запобігання виникненню загрози життю або травматизму, пошкодженню обладнання та продукції, негативних екологічних наслідків тощо в разі отримання повідомлення про припинення (обмеження) постачання природного газу;
- забезпечувати допуск представників Постачальника за пред'явленням службового посвідчення на територію власних об'єктів для звірки даних фактичного споживання природного газу;
- контролювати власне газоспоживання та для недопущення перевищення підтвердженого обсягу природного газу в розрахунковому періоді самостійно і завчасно обмежити (припинити) власне газоспоживання;
- повідомляти Оператора ГРМ, а також Постачальника про недоліки в роботі комерційних вузлів (лічильників) обліку газу (вихід з ладу, несправність, пошкодження, у тому числі, пошкодження пломб) того ж дня, коли стало відомо про такі недоліки;
- у разі необхідності різкої зміни обсягів споживання газу (більше ніж на 50 % від середньодобового обсягу) Споживач зобов’язаний повідомити про це Постачальника та Оператора ГРМ не пізніше ніж за три доби до такої зміни.